

Rapport

uitgebracht aan het bestuur van

Stichting Bureau Burgerberaad

BUREAU
BURGER
BERAAD

Tolhuisweg 2
1031 CL Amsterdam
www.bureauburgerberaad.nl

inzake

JAARREKENING 2023

INHOUDSOPGAVE

	pagina
Bestuur	
- Algemeen	1
Jaarrekening	
- Balans per 31 december 2023	2
- Staat van baten en lasten over 2023	4
- Kasstroomoverzicht over 2023	6
- Toelichting op de balans en de staat van baten en lasten	7
Overige gegevens	
- Voorstel resultaatbestemming en ondertekening	15
Bijlagen	18
- Bestuursverslag	
- Accountantsverklaring	

ALGEMEEN

Vertrouwen is essentieel in een democratie. Inwoners moeten erop kunnen vertrouwen dat een overheid rechtvaardig en in het beste belang van de samenleving handelt. En overheden moeten inwoners vertrouwen, zodat ze hen op een volwaardige manier durven te betrekken bij de democratische besluitvorming. Om tal van redenen staat dit wederzijdse vertrouwen in Nederland onder druk en daarmee de toekomstbestendigheid van de Nederlandse democratie.

Dat kan anders. Met de inzet van burgerberaden, waarbij politici aan inwoners om hulp vragen bij aanpak van complexe maatschappelijke problemen. Er zijn talloze goede voorbeelden uit landen om ons heen die laten zien dat dit werkt. In tegenstelling tot de twijfel die soms leeft bij politici, bestuurders en ambtenaren, blijken inwoners heel goed in staat om via dialoog tot constructieve, rechtvaardige en haalbare aanbevelingen te komen voor complexe of gepolariseerde onderwerpen.

Door burgerberaden in te bedden in de democratische besluitvorming kan Nederland een land worden waarin overheid en burgers als gelijkwaardige partners samenwerken aan de best mogelijke toekomst. Een democratie die kan anticiperen op en meebewegen met de technologische, ecologische en maatschappelijke veranderingen die op ons afkomen, zodat die veranderingen de samenleving niet verdelen maar juist sterker maken.

Bureau Burgerberaad

Stichting Bureau Burgerberaad is opgericht op 5 november 2021, gevestigd in Amsterdam en ingeschreven bij de Kamer van Koophandel (84452781). De stichting is per 1 januari 2022 aangemerkt door de Belastingdienst als een Algemeen Nut Beogende Instelling (ANBI) en handelt in overeenstemming met de Algemene Verordening Gegevensbescherming (AVG). Kernwaarden voor de organisatie – en fundamenteel voor een toekomstbestendige en inclusieve democratie – zijn menselijkheid, zeggenschap, inclusiviteit, verbinding en het welzijn van de huidige en huidige generaties.

Bureau Burgerberaad is een onafhankelijke non-profit organisatie die in korte tijd burgerberaden in Nederland op de kaart heeft gezet. In de geweldige toename van het aantal burgerberaden dat in Nederland plaatsvindt, schuilt echter ook een risico. Niet alle burgerberaden blijken te voldoen aan bepaalde basisvoorwaarden, waardoor het potentieel van burgerberaden onderbenut blijft en ze te weinig impact hebben. Dat doet niet alleen afbreuk aan het instrument, maar kan ook het wantrouwen van inwoners ten opzichte van de politiek verder vergroten.

ALGEMEEN

Het is daarom de missie van Bureau Burgerberaad om de democratie te versterken door burgerberaden met maatschappelijke en politieke impact te stimuleren. Die missie is vertaald in drie doelstellingen:

1. Kennis en kunde vergroten bij politici, bestuurders en ambtenaren, vooral in hun rol als opdrachtgevers van burgerberaden;
2. Bekendheid van burgerberaden bij inwoners stimuleren en hun democratische zelfvertrouwen vergroten.
3. Kennis delen met en capaciteit vergroten van professionele uitvoerders die taken en verantwoordelijkheid (willen) hebben bij de voorbereiding en uitvoering van burgerberaden;

De missie en doelstellingen realiseren we door middel van drie strategische programma's, die onderling nauw samenhangen:

- Het programma Democratie van Morgen
- Het programma Inwoners van Morgen
- Het programma Democratisch Lab

Bestuur

In het verslagjaar bestond het bestuur uit de volgende personen:

Naam	Functie	In functie	Uit functie
J.R. (Roebyem) Heintz	a.i. voorzitter	8-12-2023	
P. (Mpanzu) Bamenga	voorzitter	6-9-2023	08-12-2023
J.R. (Roebyem) Heintz	penningmeester/bestuurslid	5-11-2021	08-12-2023
M.A. (Matthea) de Jong	secretaris	5-11-2021	
A.N. (Aksel) van der Wal	penningmeester	6-9-2023	
B.A. (Benito) Walker	voorzitter	5-11-2021	13-09-2023
Gevolmachtigde:			
E.M. (Eva) Rovers	Directeur	5-9-2022	

Stichting Bureau Burgerberaad
te Amsterdam

BALANS

(na resultaatbestemming)

ACTIVA	Huidig boekjaar		Vorig boekjaar	
	31.12.2023		31.12.2022	
	€	€	€	€
Vaste Activa				
Computerapparatuur		2.606		-
Totaal vaste activa		2.606		
Vorderingen				
Debiteuren		7.415		249
Overige vorderingen		<u>20.811</u>		<u>60.000</u>
Totale vorderingen		28.226		60.249
Liquide middelen		373.233		424.198
Totale vlottende activa		404.065		484.447
TOTALE ACTIVA		404.065		484.447

Gecontroleerd
28-6-2024

A) [Handwritten signature]

Stichting Bureau Burgerberaad
te Amsterdam

PASSIVA	Huidig boekjaar		Vorig boekjaar	
	31.12.2023		31.12.2022	
	€	€	€	€
Reserves en fondsen				
Algemene reserve		-	-3.238	
Totaal van de reserves		-		-3.238
Kortlopende schulden				
Crediteuren	37.861		56.482	
Belastingen en premies sociale verzekeringen	10.103		1.660	
Overlopende passiva	356.101		429.543	
Totale kortlopende schulden		404.065		487.685
TOTALE PASSIVA		404.065		484.447

Geraadteerd
20-6-2024

A) V. Schrammel 199

STAAT VAN BATEN EN LASTEN 2023

BATEN	Realisatie 2023 €	Begroting 2023 €	Realisatie 2022 €
Fondsenwerving			
Baten van bedrijven	-	-	5.000
Baten van loterij organisaties	96.500	175.000	100.000
Subsidies van overheden	-	12.342	3.800
Baten andere organisaties zonder winsttoegmerk	226.901	299.200	63.084
Totale Fondsenwerving	323.401	486.542	171.884
Baten als tegenprestatie voor geleverde diensten			
Advies en kennissessies	42.137	20.700	-
Trainingen en workshops	45.907	60.500	4.105
Totale Baten uit geleverde diensten	88.044	81.200	4.105
TOTALE BATEN	411.445	567.742	175.989

Goedgekeurd
28-6-2024
A) H. L. J. P. M. M.
✓

STAAT VAN BATEN EN LASTEN 2023

LASTEN	Realisatie 2023 €	Begroting 2023 €	Realisatie 2022 €
Besteed aan doelstelling			
Programma Democratisch Lab			
Project Bouwstenen	22.223	23.650	13.017
Project Handboek	-	5.400	1.800
Project Kwaliteit	14.385	35.750	-
Project Training	34.654	54.500	8.111
Project Lerend Netwerk	50.763	50.195	30.448
Salariskosten	29.028	33.500	-
Totaal Democratisch Lab	151.053	202.995	53.376
Programma Democratie van Morgen			
Project Landelijke Politiek	28.287	7.645	-
Project Lokale verzoeken	9.955	21.300	-
Salariskosten	43.120	58.500	-
Totaal Democratie van Morgen	81.362	87.445	0
Programma Inwoners van Morgen			
Project Campagne	17.370	24.800	68.074
Project Bekendheid burgerberaad	28.097	38.545	-
Salariskosten	20.134	47.200	-
Totaal Inwoners van Morgen	65.601	110.545	68.074
Totaal besteed aan doelstelling	298.016	400.985	121.450
Wervingskosten	23.079	27.265	41.231
Kosten beheer & administratie	87.112	140.069	16.546
Totale Organisatiekosten	110.191	167.334	57.777
TOTALE LASTEN	408.207	568.319	179.227
Saldo rentebaten/-lasten	-	-	-
SALDO VAN BATEN EN LASTEN	3.238	-577	-3.238
BESTEMMING SALDO VAN BATEN EN LASTEN			
Toevoeging of onttrekking aan:			
-Algemene reserve	3.238	-577	-3.238

KASSTROOMOVERZICHT OVER 2023

	2023	
	€	€
Kasstroom uit operationele activiteiten		
Exploitatiesaldo		3.238
bij: afschrijvingen materiële vaste activa	256	
af: afschrijvingen op desinvesteringen in materiële vaste activa	-	
mutatie voorzieningen	-	
	<u>-</u>	<u>256</u>
<i>Bruto kasstroom uit operationele activiteiten</i>		3.494
Mutatie in vorderingen	32.023	
Mutatie kortlopende schulden	<u>-83.620</u>	
		<u>-51.597</u>
<i>Netto kasstroom uit operationele activiteiten</i>		-48.103
Kasstroom uit investeringsactiviteiten		
Investeringen in materiële vaste activa	-2.862	
Desinvesteringen in materiële vaste activa	-	
Investeringen in financiële vaste activa	-	
	<u>-</u>	-2.862
<i>Mutatie liquide middelen</i>		<u><u>-50.965</u></u>
Liquide middelen einde boekjaar	373.233	
Liquide middelen begin boekjaar	424.198	
<i>Mutatie liquide middelen</i>		<u><u>50.965</u></u>

TOELICHTING OP DE BALANS EN DE STAAT VAN BATEN EN LASTEN

Algemeen

De jaarrekening is opgesteld conform de Richtlijnen voor de jaarverslaggeving en specifiek RJ650 voor de Jaarverslaggeving van Fondsenwervende organisaties.

Algemene grondslagen voor de opstelling van de jaarrekening

De waardering van activa en passiva en de bepaling van het resultaat vinden plaats op basis van historische kosten. Tenzij bij de desbetreffende grondslag voor de specifieke balanspost anders wordt vermeld, worden de activa en passiva opgenomen tegen nominale waarde.

Baten en lasten worden toegerekend aan het jaar waarop ze betrekking hebben. Baten worden slechts opgenomen voor zover zij op balansdatum zijn gerealiseerd. Verplichtingen en mogelijke verliezen die hun oorsprong vinden voor het einde van het verslagjaar, worden in acht genomen indien zij voor het opmaken van de jaarrekening bekend zijn geworden.

Grondslagen voor de waardering van activa en passiva

Vorderingen

De vorderingen worden opgenomen tegen nominale waarden, onder aftrek van de noodzakelijk geachte voorzieningen voor het risico van oninbaarheid. Deze voorzieningen worden bepaald op basis van individuele beoordeling van de vorderingen.

Eigen vermogen

Het eigen vermogen van de Stichting bestaat uit de algemene reserve. Dit betreft het vrij besteedbare vermogen van de organisatie. Exploitatietekorten respectievelijk overschotten worden aan de algemene reserve onttrokken dan wel gedoteerd.

Kortlopende schulden

De kortlopende schulden betreffen de schulden met een looptijd korter dan één jaar. Deze worden bij eerste verwerking opgenomen tegen reële waarde en vervolgens gewaardeerd tegen de geamortiseerde kostprijs.

Grondslagen voor de bepaling van het resultaat

Ten aanzien van de posten begrepen in het bedrijfsresultaat geldt, dat positieve resultaten slechts zijn opgenomen, indien en voor zover zij in het boekjaar zijn verwezenlijkt en dat met negatieve resultaten en risico's, die hun oorsprong vinden voor het einde van het boekjaar, rekening is gehouden.

Baten

Onder baten wordt verstaan de in het verslagjaar ontvangen subsidies en bijdragen. Tevens wordt hier, bij afrekening van een project, het eventuele projectresultaat onder verstaan.

Subsidies en bijdragen

Subsidies en bijdragen worden ten gunste van de exploitatierekening gebracht in het jaar ten laste waarvan de gesubsidieerde uitgaven komen.

Lasten

De lasten zijn berekend op basis van de historische kosten en worden toegerekend aan het jaar waarop ze betrekking hebben, tenzij anders vermeld.

 28-6-2024

Toelichting kosten en bezoldiging

Verdeling van lasten naar bestemming

Bij het toerekenen van de kosten wordt vastgesteld of deze direct toerekenbaar zijn aan de hoofdactiviteiten van de organisatie:

- Programma Democratische Lab
- Programma Democratie van Morgen
- Programma Inwoners van Morgen
- Fondsenwerving
- Beheer en administratie

Naast direct toerekenbare kosten zijn er uitvoeringskosten. Die bestaan uit:

- Personeelskosten
- Kosten voor PR en communicatie
- Kosten voor accountant en administratie
- Huur- en kantoorkosten
- ICT kosten
- Kosten voor advies van internationale partner G1000
- Overige kosten

De personeelskosten worden toegerekend aan de hoofdactiviteiten op basis van een urenverantwoording per werknemer. De andere uitvoeringsactiviteiten worden toegerekend aan beheer en administratie.

Inzet van personeel

Drie parttime medewerkers hebben werkzaamheden verricht voor Bureau Burgerberaad als ZZP-er in de eerste helft van het jaar. Drie andere parttime medewerkers zijn in de loop van 2023 in dienst gekomen van de stichting. De directeur was gedurende het hele jaar parttime werkzaam voor Bureau Burgerberaad, ook als ZZP-er. Het gemiddeld aantal medewerkers in 2023 bedroeg 2,4 fte. Bureau Burgerberaad is niet aangesloten bij een CAO. De organisatie volgt waar mogelijk de richtlijnen uit het Functieboek van Goede Doelen Nederland.

Bezoldiging directie en bestuur

Het bestuur heeft het bezoldigingsbeleid, de hoogte van de directiebeloning en van andere bezoldigingscomponenten vastgesteld. Het beleid wordt periodiek geactualiseerd. Bij de bepaling van de hoogte van de directiebeloning volgt Bureau Burgerberaad de Regeling beloning directeuren van goede doelen organisaties (zie www.goededoelennederland.nl) De regeling geeft aan de hand van zwaartecriteria een maximumnorm voor het jaarinkomen van de directie. De weging van de situatie bij Stichting Bureau Burgerberaad leidde tot een zogenaamde BSD-score van 340 punten met een maximaal jaarinkomen van € 92.975 (1 fte). Het voor de toetsing aan de geldende maxima, relevante werkelijke jaarinkomen van de directie bedroeg € 56.785 exclusief BTW voor E. Rovers (0,62 fte, 12 maanden). Deze beloning bleef binnen het geldende maximum.

28-6-2024

Grondslagen voor de opstelling van het kasstroomoverzicht

Het kasstroomoverzicht wordt opgesteld volgens de indirecte methode.

De geldmiddelen in het kasstroomoverzicht bestaan uit liquide middelen.

Kasstromen in vreemde valuta worden omgerekend tegen een geschatte gemiddelde koers.

Belastingen, rentebaten en soortgelijke opbrengsten, alsmede rentelasten en soortgelijke kosten, worden opgenomen onder de kasstroom uit operationele activiteiten.

Transacties waarbij geen ruil van geldmiddelen plaatsvindt worden niet in het kasstroomoverzicht opgenomen.

 28-6-2024

TOELICHTING OP DE BALANS - ACTIVA

Vaste activa € 2.606

	inventaris
	€
Aanschafwaarde per begin boekjaar	-
Bij: aanschaffingen boekjaar	2.863
Af: desinvesteringen boekjaar	0
	<u>2.863</u>
Aanschafwaarde einde boekjaar	<u>2.863</u>
Afschrijvingen per begin boekjaar	0
Bij: afschrijvingen boekjaar	257
Af: afschrijvingen desinvesteringen	0
	<u>257</u>
Afschrijvingen per einde boekjaar	<u>257</u>
Boekwaarde per begin boekjaar	-
Boekwaarde per einde boekjaar	<u>2.606</u>
<i>Afschrijvingspercentages</i>	20%

	31.12.23	31.12.22
	€	€
<u>Debiteuren € 7.415</u>		
Debiteuren volgens saldijst	7.415	249
Af: voorziening wegens oninbaarheid	-	-
	<u>7.415</u>	<u>249</u>

Overige vorderingen € 20.811

Waarborgsom	811	-
Vooruitbetaalde kosten G1000	20.000	60.000
	<u>20.811</u>	<u>60.000</u>

Liquide middelen € 373.233

Triodos ***.303	373.233	424.198
	<u>373.233</u>	<u>424.198</u>

De liquide middelen staan ter vrije beschikking van de stichting.

TOELICHTING OP DE BALANS - PASSIVA

	2023	2022
	€	€
<u>Algemene reserve € 0</u>		
Stand per 1 januari	-3.238	-
Bij: resultaatbestemming boekjaar	3.238	-3.238
Stand per 31 december	<u>0</u>	<u>-3.238</u>
	31-12-23	31-12-22
	€	€
<u>Crediteuren € 37.861</u>		
Conform saldijst handelscrediteuren	<u>37.861</u>	<u>56.482</u>
<u>Belastingen en premies sociale verzekeringen € 10.103</u>		
Belastingschulden BTW	<u>10.103</u>	<u>1.660</u>
<u>Overlopende passiva € 356.101</u>		
Reservering administratie- & advieskosten	-	1.200
Vooruit ontvangen bijdrage voor G'OU	25.520	-
Nog te betalen kosten	20.039	8.189
Vooruitontvangen bijdragen*	303.500	416.926
Nog te betalen personeelskosten	7.042	3.228
	<u>356.101</u>	<u>429.543</u>
*Bijdrage Nationale Postcode Loterij		
Op 4 juli 2022 is besloten tot verlening van een bijdrage van € 500.000,- met een looptijd van 3 jaar. De looptijd eindigt op 4 juli 2025 en wordt indien van toepassing verlengd.		
<i>Overzicht verloop</i>		
Ontvangen in boekjaar	400.000	500.000
kosten ten laste van bijdrage	96.500	100.000
Restant bijdrage	<u>303.500</u>	<u>400.000</u>
*Subsidie Democratie en Media		
Op 31 mei 2022 is besloten tot verlening van een uitkering van € 35.000,- om bij te dragen aan het project Publiekscampagne Klimaat en Milieu.		
<i>Overzicht subsidieverloop</i>		
Ontvangen in 2022	16.926	35.000
kosten ten laste van subsidie	16.926	18.074
Restant subsidie	<u>0</u>	<u>16.926</u>

TOELICHTING OP DE STAAT VAN BATEN EN LASTEN - BATEN

	Realisatie 2023 €	Begroting 2023 €	Realisatie 2022 €
<u>Fondsenwerving</u>			
<u>Baten van bedrijven</u>			
Lush BV	-	-	5.000
	<u>0</u>	<u>0</u>	<u>5.000</u>
<u>Baten van loterij organisaties</u>			
Nationale Postcode Loterij	96.500	175.000	100.000
	<u>96.500</u>	<u>175.000</u>	<u>100.000</u>
<u>Subsidies van overheden</u>			
Subsidie van overheden	-	12.342	3.800
	<u>0</u>	<u>12.342</u>	<u>3.800</u>
<u>Baten van andere organisaties zonder winstoogmerk</u>			
Adessium	100.000	100.000	-
Stichting Democratie & Media	126.901	110.000	18.074
Overige fondsen	-	89.200	45.010
	<u>226.901</u>	<u>299.200</u>	<u>63.084</u>
<u>Baten als tegenprestatie voor diensten</u>			
Advies en kennissessies gemeente, regio, provincie	7.098	-	-
Advies en kennissessies nationale overheid	35.039	20.700	-
Trainingen en workshops	45.907	60.500	4.105
	<u>80.946</u>	<u>81.200</u>	<u>4.105</u>

206-2024/

TOELICHTING OP DE STAAT VAN BATEN EN LASTEN - LASTEN

	Realisatie 2023 €	Begroting 2023 €	Realisatie 2022 €
<u>Democratisch Lab</u>			
Bouwstenen	22.223	23.650	13.017
Handboek	-	5.400	1.800
Kwaliteit Burgerberaad	14.385	35.750	-
Training	34.654	54.500	8.111
Lerend Netwerk	50.763	50.195	30.448
Salariskosten	29.028	33.500	-
	<u>151.053</u>	<u>202.995</u>	<u>53.376</u>
<u>Democratie van Morgen</u>			
Landelijke politiek	28.287	7.645	-
Lokale verzoeken	9.955	21.300	-
Salariskosten	43.120	58.500	-
	<u>81.362</u>	<u>87.445</u>	<u>0</u>
<u>Inwoners van Morgen</u>			
Campagne	17.370	24.800	68.074
Bekendheid Burgerberaad	28.097	38.545	-
Salariskosten	20.134	47.200	-
	<u>65.601</u>	<u>110.545</u>	<u>68.074</u>

206.2024 / 6

TOELICHTING OP DE STAAT VAN BATEN EN LASTEN - LASTEN

	Realisatie 2023 €	Begroting 2023 €	Realisatie 2022 €
<u>Wervingskosten</u>			
PR en communicatie	1.246	-	935
Salariskosten	21.833	27.265	40.296
	23.079	27.265	41.231
<u>Kosten Beheer en Administratie</u>			
Administratiekosten	5.174	7.658	1.576
Afschrijvingskosten	256	1.500	-
Huisvestingskosten	4.592	5.724	-
Automatiseringskosten	5.387	4.000	-
Contributies en abonnementen	606	1.100	519
Kantoorartikelen en drukwerk	1.472	1.800	207
BTW correctie voorbelasting	-6.640	12.000	13.847
Verzekeringen	976	7.600	-
Inkoop ondersteuning G1000 België	10.000	10.000	-
Overige organisatiekosten	1.526	8.422	336
Personeelskosten beheer en administratie	63.763	80.265	61
	87.112	140.069	16.546
<u>Saldo rentebaten/-lasten</u>			
Rentelasten bank	-	-	-
Rentebaten bank	-	-	-
	0	0	0

28/6 2024
6

VOORSTEL RESULTAATBESTEMMING

De directie stelt voor om het resultaat ad. -/- € als volgt te bestemmen:

	<u>2023</u>
	€
Ten bate van de algemene reserve	<u>3.238</u>
	<u><u>3.238</u></u>

De directie stelt voor het saldo van baten en lasten toe te voegen aan de algemene reserve.
Dit voorstel is reeds in de jaarrekening verwerkt.

Directie:

Penningmeester:

E.M. (Eva) Rovers

A.N. (Aksel) van der Wal

Vastgesteld in de bestuursvergadering d.d.

*Stichting Bureau Burgerberaad
te Amsterdam*

BIJLAGEN

- Bestuursverslag
- Accountantsverklaring

Korte terugblik op 2023

In 2023 heeft Bureau Burgerberaad geïnvesteerd in het fundament van de organisatie. We hebben onze strategie aangescherpt en het team, het bestuur en de Raad van Advies uitgebreid. Ondertussen was de 'winkel' gewoon open en hebben we via kennis- en inspiratiesessies door het hele land bijgedragen aan het weloverwogen besluit van allerlei gemeenten om een burgerberaad te organiseren. Daarnaast hebben we verschillende gemeenten, op maat, over de inzet van een burgerberaad geadviseerd.

De Tweede Kamer stemde in juni 2023 in met het voorstel van de Ministers Jetten en Bruins Slot voor een Nationaal Burgerberaad Klimaat (NBK). Dat besluit viel vlak voor de val van het kabinet. In de aanloop naar en ook na de verkiezingen die daarop volgden, hebben we (kandidaat) Kamerleden geïnformeerd over burgerberaden als politiek neutraal instrument en tegelijkertijd ook onze zorgpunten gedeeld rondom het voorgenomen NBK. Om die zorgen, vooral het beperkte mandaat en de beperkte vraag die zich vooral lijkt te richten op inwoners, kenbaar te maken hebben we een podium gezocht en gekregen in de media en op allerlei evenementen.

Waar mogelijk hebben we in 2023 meegedacht met de bij het nationale burgerberaad betrokken ministeries en het uitvoeringsorgaan OFL (Overlegorgaan Fysieke Leefomgeving) dat het burgerberaad in 2024 gaat organiseren. In juni 2023 hebben we ook nog een Journalistenberaad georganiseerd over de rol en verantwoordelijkheid van de media bij een NBK.

Om de kwaliteit van burgerberaden te waarborgen heeft Bureau Burgerberaad in 2023 verschillende trainingen ontwikkeld en uitgevoerd om de capaciteit van uitvoerders te vergroten en verbeteren. Daar was zowel bij gemeenten als bij commerciële uitvoerders veel vraag naar. Ook hebben we in 2023 de flexibele pool van professionals uitgebreid die voor Bureau Burgerberaad in actie kunnen komen. Samen met de uitvoerende organisaties EMMA en G1000 zijn we vorig jaar met een verkenning gestart voor de ontwikkeling van een standaard evaluatiekader voor burgerberaden. Dit project krijgt een vervolg in 2024 en heeft tot doel om te (blijven) leren over wat bij een burgerberaad wanneer het beste werkt.

In de aanloop naar de verkiezingen van november 2023 hebben we bij een breed publiek meer bekendheid gegeven aan burgerberaden. Dat deden we met een aangepaste *Als je 't mij vraagt*-campagne, die we een jaar eerder (in 2022) hadden ontwikkeld voor een campagne voor een nationaal burgerberaad klimaat. In de campagne van 2023 besteedden we aandacht aan actuele politieke en maatschappelijke thema's (landbouw, woningnood, migratie, klimaat) en de mogelijkheid om rond die thema's een burgerberaad te organiseren. We richtten ons met de campagne specifiek op jongeren die we opriepen om via de campagnewebsite thema's aan te dragen waarover zij een burgerberaad zouden willen zien plaatsvinden.

In 2023 hebben we ook de samenwerking met internationale partijen, zoals Democracy R&D, FIDE en Democracy Next, Arantzazu Lab (Baskenland), G1000 (België) en We Do Democracy (Denemarken) voortgezet en actief deelgenomen aan internationale kennisnetwerken over burgerberaden.

2023 was het eerste jaar van de aangescherpte strategie die we vanaf juni 2023 hebben kunnen inzetten. In de zomer van 2023 zijn we gestart met de werving van nieuwe teamleden en we hebben inmiddels drie nieuwe collega's kunnen aannemen. Dit lukte wel wat later dan gepland, waardoor we nog niet met volle kracht konden inzetten op de drie programma's en onze kosten lager waren dan

begroot. We hebben desalniettemin een goede bijdrage kunnen leveren aan realisatie van de doelstellingen van de organisatie.

De organisatie heeft in 2023 geen klachten ontvangen. Er waren ook geen meldingen van ongewenst of grensoverschrijdend gedrag bij Bureau Burgerberaad.

Bureau Burgerberaad heeft de plannen voor 2023 mede kunnen realiseren dankzij de genereuze steun van partners zoals Adessium, Stichting Democratie en Media en de Nationale Postcode Loterij. Daar zijn we ze zeer dankbaar voor.

Korte vooruitblik op 2024

In 2024 zullen we voortbouwen op het stevige fundament dat in 2023 is gelegd om de droom van een toekomstbestendige, inclusieve democratie te helpen realiseren.

Op basis van een bijgewerkte analyse van onze sterktes en zwaktes, kansen en bedreigingen (SWOT) hebben we zes prioriteiten voor 2024 bepaald. Voor die prioriteiten liggen er plannen die we per kwartaal in meer detail invullen.

De zes prioriteiten zijn:

1. Kwaliteit van lokale burgerberaden
2. Nationaal Burgerberaad Klimaat
3. Kennis over burgerberaden en training van professionals
4. Bekendheid burgerberaden onder nieuwe doelgroepen
5. Aansprekende communicatie
6. Versterking organisatie

Vergeleken met voorgaande jaren zal Bureau Burgerberaad in 2024 meer aandacht geven aan de bekendheid van burgerberaden onder inwoners (prioriteit 4). Dat zal gebeuren via twee projecten, die specifiek op jongeren zijn gericht.

- Het eerste project is de pilot 'schoolberaad', dat in samenwerking met drie mbo-scholen en het Expertisepunt Burgerschap zal worden opgezet. Doel is dat jongeren ervaren wat een burgerberaad is, wat het betekent om zeggenschap te hebben en hoe je gezamenlijk besluiten kunt nemen.
- Het tweede project is 'Democratische Fitness', een innovatief trainingsprogramma dat in Denemarken is ontwikkeld. Democratische Fitness is een laagdrempelige manier om 'democratische spieren', zoals actief luisteren, constructief oneens zijn of in actie komen, te trainen, wat inwoners helpt om actief mee te doen aan de samenleving en de democratie. Het trainen van een spier duurt een half uurtje en kan plaatsvinden op iedere plek waar mensen (kunnen) samenkomen.

We verwachten dat eind 2024 het Nationaal Burgerberaad Klimaat van start gaat. Dat kan van grote betekenis zijn, niet alleen voor (de toekomstige inzet van) het instrument in Nederland, maar ook voor de aanpak van een groot maatschappelijk probleem (in dit geval klimaatverandering). Bureau Burgerberaad zal zich in 2024 blijven inzetten voor burgerberaden met maatschappelijke en politieke impact.

bijlage 2 accountantsverklaring

CONTROLEVERKLARING VAN DE ONAFHANKELIJKE ACCOUNTANT

Aan: het bestuur van Stichting Bureau Burgerberaad
Tolhuisweg 2
1031 CL AMSTERDAM

Verklaring over de in het jaarverslag opgenomen jaarrekening 2023

Ons oordeel

Wij hebben de jaarrekening 2023 gecontroleerd.

Naar ons oordeel geeft de in dit jaarverslag opgenomen jaarrekening een getrouw beeld van de grootte en de samenstelling van het vermogen van Stichting Bureau Burgerberaad op 31 december 2023 en van het resultaat over 2023 in overeenstemming met Richtlijn 640 voor de Jaarverslaggeving (RJ 640 Organisaties zonder winststreven).

De jaarrekening bestaat uit:

1. de balans per 31 december 2023;
2. de staat van baten en lasten over 2023; en
3. de toelichting met een overzicht van de gehanteerde grondslagen voor financiële verslaggeving en andere toelichtingen.

De basis voor ons oordeel

Wij hebben onze controle uitgevoerd volgens het Nederlands recht, waaronder ook de Nederlandse controlestandaarden vallen. Onze verantwoordelijkheden op grond hiervan zijn beschreven in de sectie 'Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening'.

Wij zijn onafhankelijk van Stichting Bureau Burgerberaad zoals vereist in de Wet toezicht accountantsorganisaties (Wta), de Verordening inzake de onafhankelijkheid van accountants bij assurance-opdrachten (ViO) en andere voor de opdracht relevante onafhankelijkheidsregels in Nederland. Verder hebben wij voldaan aan de Verordening gedrags- en beroepsregels accountants (VGBA).

Wij vinden dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel.

Verklaring over de in het jaarverslag opgenomen andere informatie

Het jaarverslag omvat andere informatie, naast de jaarrekening en onze controleverklaring daarbij. Op grond van onderstaande werkzaamheden zijn wij van mening dat de andere informatie:

- met de jaarrekening verenigbaar is en geen materiële afwijkingen bevat;
- alle informatie bevat die op grond van Richtlijn 640 voor de Jaarverslaggeving (RJ 640 Organisaties zonder winststreven) is vereist voor het bestuursverslag en de overige gegevens.

Wij hebben de andere informatie gelezen en hebben op basis van onze kennis en ons begrip, verkregen vanuit de jaarrekeningcontrole of anderszins, overwogen of de andere informatie materiële afwijkingen bevat.

Met onze werkzaamheden hebben wij voldaan aan de vereisten in Titel 9 Boek 2 BW en de Nederlandse Standaard 720. Deze werkzaamheden hebben niet dezelfde diepgang als onze controlewerkzaamheden bij de jaarrekening.

Het bestuur is verantwoordelijk voor het opstellen van het bestuursverslag en de overige gegevens in overeenstemming met Richtlijn 640 voor de Jaarverslaggeving (RJ 640 Organisaties zonder winststreven).

Beschrijving van verantwoordelijkheden met betrekking tot de jaarrekening **Verantwoordelijkheden van het bestuur voor de jaarrekening**

Het bestuur is verantwoordelijk voor het opmaken en getrouw weergeven van de jaarrekening in overeenstemming met Richtlijn 640 voor de Jaarverslaggeving (RJ 640 Organisaties zonder winststreven). In dit kader is het bestuur verantwoordelijk voor een zodanige interne beheersing die het bestuur noodzakelijk acht om het opmaken van de jaarrekening mogelijk te maken zonder afwijkingen van materieel belang als gevolg van fouten of fraude.

Bij het opmaken van de jaarrekening moet het bestuur afwegen of de onderneming in staat is om haar werkzaamheden in continuïteit voort te zetten. Op grond van genoemd verslaggevingsstelsel moet het bestuur de jaarrekening opmaken op basis van de *continuïteitsveronderstelling*, tenzij het bestuur het voornemen heeft om de stichting te liquideren. Het bestuur moet gebeurtenissen en omstandigheden waardoor gereede twijfel zou kunnen bestaan of de stichting haar activiteiten in continuïteit kan voortzetten, toelichten in de jaarrekening.

Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening

Onze verantwoordelijkheid is het zodanig plannen en uitvoeren van een controleopdracht dat wij daarmee voldoende en geschikte controle-informatie verkrijgen voor het door ons af te geven oordeel.

Onze controle is uitgevoerd met een hoge mate maar geen absolute mate van zekerheid waardoor het mogelijk is dat wij tijdens onze controle niet alle materiële fouten en fraude ontdekken.

Afwijkingen kunnen ontstaan als gevolg van fraude of fouten en zijn materieel indien redelijkerwijs kan worden verwacht dat deze, afzonderlijk of gezamenlijk, van invloed kunnen zijn op de economische beslissingen die gebruikers op basis van deze jaarrekening nemen. De materialiteit beïnvloedt de aard, timing en omvang van onze controlewerkzaamheden en de evaluatie van het effect van onderkende afwijkingen op ons oordeel.

Wij hebben deze accountantscontrole professioneel kritisch uitgevoerd en hebben waar relevant professionele oordeelsvorming toegepast in overeenstemming met de Nederlandse controlestandaarden, ethische voorschriften en de onafhankelijkheidseisen. Onze controle bestond onder andere uit:

- het identificeren en inschatten van de risico's dat de jaarrekening afwijkingen van materieel belang bevat als gevolg van fouten of fraude, het in reactie op deze risico's bepalen en uitvoeren van controlewerkzaamheden en het verkrijgen van controle-informatie die voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel. Bij fraude is het risico dat een afwijking van materieel belang niet ontdekt wordt groter dan bij fouten.

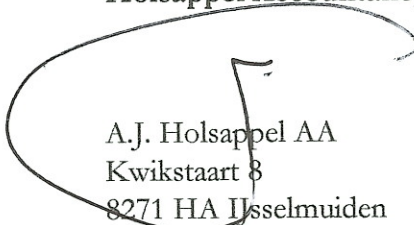
Bij fraude kan sprake zijn van samenspanning, valsheid in geschrifte, het opzettelijk nalaten transacties vast te leggen, het opzettelijk verkeerd voorstellen van zaken of het doorbreken van de interne beheersing;

- het verkrijgen van inzicht in de interne beheersing die relevant is voor de controle met als doel controlewerkzaamheden te selecteren die passend zijn in de omstandigheden. Deze werkzaamheden hebben niet als doel om een oordeel uit te spreken over de effectiviteit van de interne beheersing van de entiteit;
- het evalueren van de geschiktheid van de gebruikte grondslagen voor financiële verslaggeving en het evalueren van de redelijkheid van schattingen door het bestuur en de toelichtingen die daarover in de jaarrekening staan;
- ¹ het vaststellen dat de door het bestuur gehanteerde continuïteitsveronderstelling aanvaardbaar is. Tevens het op basis van de verkregen controle-informatie vaststellen of er gebeurtenissen en omstandigheden zijn waardoor gerede twijfel zou kunnen bestaan of de onderneming haar bedrijfsactiviteiten in continuïteit kan voortzetten. Als wij concluderen dat er een onzekerheid van materieel belang bestaat, zijn wij verplicht om aandacht in onze controleverklaring te vestigen op de relevante gerelateerde toelichtingen in de jaarrekening. Als de toelichtingen inadequaat zijn, moeten wij onze verklaring aanpassen. Onze conclusies zijn gebaseerd op de controle-informatie die verkregen is tot de datum van onze controleverklaring. Toekomstige gebeurtenissen of omstandigheden kunnen er echter toe leiden dat een onderneming haar continuïteit niet langer kan handhaven;
- het evalueren van de presentatie, structuur en inhoud van de jaarrekening en de daarin opgenomen toelichtingen; en
- het evalueren of de jaarrekening een getrouw beeld geeft van de onderliggende transacties en gebeurtenissen.

Wij communiceren eventueel met het bestuur over de geplande reikwijdte en timing van de controle en over de significante bevindingen die uit onze controle naar voren zijn gekomen, waaronder eventuele significante tekortkomingen in de interne beheersing.

IJsselmuiden, 28 juni 2024

Holsappel Accountancy

A.J. Holsappel AA
Kwikstaart 8
8271 HA IJsselmuiden